

Kitaibelia	II. évf.	pp.: 51–55.	Debrecen 1997
------------	----------	-------------	---------------

Adatok Várpalota környékének flórájához

MÉSZÁROS András

8100 Pétfürdő Fazekas M. u. 31.

Dolgozatomban Várpalota térségében 1989-től végzett botanikai kirándulásaim során előkerült érdekesebb florisztikai adatokat ismertetem.

A növényvilág a város környezetszennyező ipara, és az utóbbi évtizedek természeti értékeket figyelmen kívül hagyó beruházásai ellenére meglepően gazdag, bár főként a láprétek és a mocsárrétek flórája jelentős területen degradálódott, vagy teljesen megszűnt, és így számos értékes növény kipusztult a térségből.

A dolgozatban szereplő adatok közigazgatásilag Várpalotához (Pétfürdő, Inota), Téshez, Öskühöz és Berhidához (Peremarton), növényföldrajzilag két flóraidékhez (Bakonyicum, Eupannonicum), és ezen belül három flórajáráshoz (Balatonicum, Vesprimense, Colocense) tartoznak.

Várpalota környéke az ország botanikailag kevésbé feltárt vidékei közé sorolható. A flórakutatás kezdetei 1799-re nyúlnak vissza, amikor KITAIBEL Pál baranyai útja során egy napot Várpalotán és a települést övező hegyes-völgyes tájon töltött, ahol számos értékes növényfajt feljegyzett. A múlt század elején gróf ZICHY István várpalotai uradalmának jószágkormányzója, HORHI Mihály végzett botanikai kutatásokat a Keleti-Bakonyban, a Pét környéki lápréteken, valamint a Várpalotai-Sárréten. A 20. század első felében több neves botanikusunk is járt a területen. Így BOROS Ádám, ZÓLYOMI Bálint, JÁVORKA Sándor, Vitéz BARTHA Andor és RÉDL Rezső is adataival gazdagította a környék flóralistáját. JAKUCS Pál és munkatársai a karsztbokor-erdő-monográfia készítése során a Bérhegyen, az Öreg-Futónén, ill. a szomszédos hegyeken kutattak. Az 1960-as évektől a térség florisztikai kutatásáról nincs információm.

Az adatgyűjtés a következő földrajzi helyeket érintette:

Várpalota községhatáron belül: Fajdas-hegy, Várvölgy, Csörget-völgy, Barbély-völgy (a tési úttal párhuzamosan futó, attól néhány száz méternyire keletre fekvő völgy), Nyugati-nagymező, Hideg-völgy (Baglyas-hegytől nyugatra), Bánta, Kikeri-tó, Cseri-erdő, Cseri-domb, Nagy- Birkás-tó, Péti-hegy; Doktor-szikla környéke;

Tés községhatáron belül: Mórocz-tető, Sötéthorog-völgy, Bér-hegy, Öreg-Futóné, Pléhornya-völgy;

Öskü községhatáron belül: Péti-hegy, Macska-hegy;

Berhida községhatáron belül: Berhidai-rét, a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyepek (pannon üledék és lösz alapkőzet), Séd fölötti magaspárt Berhidától a Gelye völgyéig (pannon üledék és lösz alapkőzet), Peremartoni-erdő.

A flóralista SIMON (1992) rendszertani sorrendjét követi. A területről már korábban közölt fajok esetében zárójelben a korábbi adatot is feltüntettem. Ritkább fajok esetében, a felsorolás a becsült egyedszámot is tartalmazza.

FLORISZTIKAI ADATOK

Phyllitis scolopendrium (L.) Newm.: Pléhornya-völgy 25-30 tő, Várvölgy: Bátorkőtől keletre néhány száz méternyire, 30 tő.

Aconitum vulparia Rchb.: Sötéthorog-völgy, Pléhornya-völgy, Várvölgy. (Várvölgy: PILLITZ 1910.; Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)

Anemone sylvestris L.: Fajdas-hegy nyugati oldal 150-200 tő.

Pulsatilla pratensis (L.) Mill subsp. nigricans (Störck) Zamels: Péti-hegy, Macska-hegy, Berhidai-rét, Séd feletti magaspárt Berhidától a Gelye völgyéig (csak néhány tő), Fajdas-hegy déli oldala.

Pulsatilla grandis Wender: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy déli oldal (több ezer töves állomány), Bér-hegy, Várvölgy. (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)

Clematis integrifolia L. : Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét szárazabb szegély gyepeiben 15-20 tő. (Várpalota: GRUBER ap. RÉDL 1942.; SOÓ 1966.)

- Adonis vernalis L.: Macska-hegy, Péti-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Nyugati-nagymező, Várvölgy, Bánta, Séd feletti magaspárt Berhidától a Gelye völgyéig, a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyep. (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Ranunculus illyricus L.: Péti-hegy, Macska-hegy, Berhidai-rét, a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyep, Fajdas-hegy, Bér-hegy. (Várpalota: HORHI, 1859.)
- Aquilegia vulgaris L. Sötéthorog-völgy, Várvölgy: Bátorkő közelében. (Várpalota: Bátorkővára BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Thalictrum minus L. subsp. pseudominus (Borb) Soó: Péti-hegy: Doktor-szikla környéki sziklagyepek, Várvölgy. (Várvölgy: BOROS ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS, ZÓLYOMI ap. RÉDL . 1942.)
- Cotoneaster integerrimus Medic.: Nyugati-nagymező, Várvölgy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Mórocztető, Péti-hegy (Vár-völgy: BOROS ap. RÉDL 1942.; Öskü: LENGYEL ap. RÉDL 1942.; Péti hegy: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Cotoneaster tomentosus (Ait.) Lindley: Péti-hegy, Sötéthorog-völgy.
- Sorbus aria (L.) Cr.: Péti-hegy: Doktor-szikla környéke. (Péti-hegy: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Amelanchier ovalis Medic.: Péti-hegy, Peremartoni-erdő, Fajdas-hegy, Sötéthorog-völgy, Nyugati-nagymező, Várvölgy, Csörget-völgy, Hideg-völgy. (Péti-hegy: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.; Várvölgy: BOROS Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Potentilla micrantha Ram.: Barbély-völgy, Várvölgy (A Bakonyból eddig csak a Burok-völgyből volt ismert, vö.: Soó, 1966).
- Amygdalus nana L.: Fajdas-hegy déli, délnyugati oldal, Bér-hegy déli oldal. (Várpalota: KITAIBEL 1799.)
- Jovibarba hirta (Jusl.) Opiz: Péti-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező, Hideg-völgy, Fajdas-hegy, Bér-hegy. (Várpalota: KITAIBEL 1799.; Hideg-völgy: JÁVORKA, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.; Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL . 1942.; Péti-hegy: ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Parnassia palustris L.: Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét (500-1000 tő). (Pétfürdő: HORHI 1859.)
- Astragalus vesicarius L. subsp. albidus (W. et K.): Péti-hegy: a felhagyott kőfejtő mellett 1 tő 1990-ben.
- Coronilla coronata Nath.: Péti-hegy. (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Coronilla vaginalis Lam.: Péti-hegy, Fajdas-hegy nyugati oldala, Sötéthorog-völgy felső része, északi kitettségekben, Várvölgy: Bátorkő közelében északi kitettségekben. (Várpalota.: BOROS, Polgár ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS, Vitéz BARTHA, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.)
- Lathyrus pannonicus (Jacq.) Garcke subsp. collinus (Ortm.) Soó: Peremartoni-erdő északkeleti részében, Fajdas-hegy déli oldal.
- Daphne cneorum L.: Várvölgy: egyes karszterdőkben Carduus glaucussal együtt.
- Dictamnus albus L.: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Várvölgy, Barbély-völgy, a Berhida-Ősi út mellett, a dögkút környékén lévő gyep. (Várpalota: KITAIBEL 1799.; Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Polygala major Jacq.: Macska-hegy.
- Seseli leucospermum W. et K.: Péti-hegy: Doktor-szikla környéki dolomit-sziklagyepek; Fajdas-hegy nyugati oldal; Várvölgy; Nyugati-nagymező; Hideg-völgy; Mórocztető. (Hideg-völgy: JÁVORKA, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.; Mórocztető: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Scabiosa canescens W. et K.: Péti-hegy, Várvölgy. (Pétfürdő: ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.)
- Adoxa moschatellina L.: Sötéthorog-völgy, Pléhornya-völgy, Várvölgy. (Sötéthorog-völgy: BOROS ap. RÉDL 1942.; FEKETE 1963.)
- Linum flavum L.: Macska-hegy, Fajdas-hegy déli oldal, Várvölgy, Séd fölötti magaspárt Berhidától a Gelye völgyéig. (Várpalota: KITAIBEL 1799.)
- Linum hirsutum L.: Fajdas-hegy, Várvölgy, Csörget-völgy, Nyugati-nagymező.
- Linum tenuifolium L.: Péti-hegy, a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyep, Nyugati-nagymező, Várvölgy, Fajdas-hegy. (Pétfürdő: ZÓLYOMI, BOROS ap. RÉDL 1942.; Öskü: LENGYEL ap. RÉDL 1942.)
- Gentiana cruciata L.: Öreg-Futóné: hegytetőn.
- Gentiana pneumonanthe L.: Bánta: a Barátság Horgászegyesület tanyájától keletre fekvő láprét (150-200 tő).

- Vinca herbacea W. et K.: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy, Nyugat-nagymező, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig. (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Onosma visianii Clem.: Péti-hegy, Mórocz-tető, Bér-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező, Hideg-völgy. (Várpalota: KITAIBEL 1799., HORHI 1859.; Pétfürdő: ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.; Bér-hegy és Mórocz-tető: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Várvölgy: RÉDL, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Onosma arenarium W. et K.: Péti-hegy, Fajdas-hegy déli oldal, Várvölgy. (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Ajuga laxmanni L.: Péti-hegy (dolomit lejtősztyeprét társulásban több száz tő), a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyepek, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig. (Mindkét berhidai élőhelyen löszpuszta-gyepben található a szennyes ínfű több ezer töves állománya.)
- Scutellaria hastifolia L. Bánta: a Barátság Horgászegyesület tanyájától keletre fekvő láprét.
- Scutellaria columnae All.: Bér-hegy délkeleti lábánál (néhány tő). (Tés: POLGÁR ap. RÉDL 1942.)
- Phlomis tuberosa L.: Macska-hegy: szőlőknél, út mellett, Péti-hegy: az ösküi murvabányától délkeletre, Peremartoni-erdő északkeleti része, Cseri-erdő: a 8-as út és a Berhidai út találkozásánál, Séd feletti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig. (Peremartoni-erdő: PILLITZ 1910., Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Öskü: LENGYEL ap. RÉDL 1942., SOÓ 1968.; Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Pedicularis palustris L.: Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét (50-60 tő). (Kikeri-tó: KITAIBEL 1799.; Pétfürdő: BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Plantago argentea Chaix.: Macska-hegy, Péti-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező, Mórocz-tető. (Várpalota: KITAIBEL 1799.; Várvölgy: BOROS, Polgár ap. RÉDL 1942.; Bér-hegy és Mórocz-tető: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Aethionema saxatile (L.) R. Br.: Péti-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező. (Várvölgy: BOROS ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Lunaria rediviva L.: Sötéthorog-völgy, Pléhornya-völgy (Sötéthorog-völgy: BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Alyssum saxatile L.: Bér-hegy DNy-i oldal (100-150 tő). (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, v. BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Draba lasiocarpa Rochel.: Péti-hegy, Fajdas-hegy Ny-i oldal, Várvölgy, Barbély-völgy, Hideg-völgy (Várvölgy: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Reseda phyteuma L.: A Berhida-Ősi út mellett, a dögkút környékén lévő gyepek (néhány tő).
- Viola collina Bess.: Barbély-völgy. Amelanchier ovalis-szal és Draba lasiocarpa-val együtt északkeleti kitétséggű dolomit-sziklagyepben 200-300 tő. **A Vesprimense területéről még nem közölték!**
- Phyteuma orbiculare L.: Péti-hegy, Sötéthorog-völgy, Várvölgy. (Várvölgy: JÁVORKA, BOROS ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: BOROS, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.)
- Aster amellus L.: Macska-hegy ÉK-i oldal (néhány tő), Peremartoni-erdő, Fajdas-hegy déli oldal (nagy állomány).
- Inula germanica L.: Péti-hegy: a vasút mellett száraz gyepben, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig. (Öskü: PILLITZ 1910.)
- Inula oculus-christi L.: Péti-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Hideg-völgy, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig. (Hideg-völgy: KITAIBEL 1799.; Várpalota: HORHI 1859.; Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Doronicum hungaricum (Sadl.) Rchb.: Bér-hegy keleti oldal, erdei nyiladéokban (80-100 tő). A Dunántúli-középhegységben a legnyugatibb ismert előfordulás.
- Jurinea mollis (L.) Rchb.: Péti-hegy, Bér-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Carduus glaucus Baumg.: Várvölgy: két ponton, elegyes karszterdőben (300-350 tő). (Várpalotai-erdő: KITAIBEL 1799.; Várvölgy: BOROS, POLGÁR ap. RÉDL 1942., SOÓ 1970.)
- Serratula lycopifolia (Vill.) Kern.: Bér-hegy (több ezer tő!), Fajdas-hegy nyugati oldal (100-150 tő). (Várpalota: KITAIBEL 1799., SOÓ 1970.)
- Serratula radiata (W. et K.) M. B.: Macska-hegy, Péti-hegy, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig, Bér-hegy déli oldal. (Péti-hegy: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Centaurea sadleriana Janka: Péti-hegy, Macska-hegy, Bér-hegy, Fajdas-hegy. (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)

- Taraxacum palustre (Lyons) Symons: Bánta: a Barátság Horgászegyesület tanyájától keletre fekvő láprét.
- Taraxacum serotinum (W. et K.) Poir.: Péti-hegy, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig.
- Agrostemma githago L.: Macska-hegy: rozsvetésben.
- Silene longiflora Ehrh.: Péti-hegy, Séd feletti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig.
- Dianthus plumarius L. subsp. regis-stephani (Rapcs.) Baksay: Péti-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező, Hideg-völgy. (Öskü: LENGYEL ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: JÁVORKA, BOROS, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Hideg-völgy: JÁVORKA, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942)
- Moehringia muscosa L.: Sötéthorog-völgy, Pléhornya-völgy, Várvölgy. (Várvölgy: PILLITZ 1910., RÉDL , BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Sötéthorog-völgy: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942., FEKETE 1963.)
- Paronychia cephalotes (M.B.) Bess: Péti-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező. (Várpalota: KITAIBEL 1799.; Várvölgy: BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: PILLITZ 1910., BOROS, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Veratrum nigrum L.: Péti-hegy: Doktor-szikla környéki erdőkben, Bér-hegy, Várvölgy. (Várvölgy: RÉDL 1942.)
- Gagea bohemica (Zauschn.) Schult. et Schult.: Berhidai-rét: kavicsos, kisavanyodott buckatetőn (25-30 tő).
- Allium sphaerocephalon L.: Péti-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező, Csörget-völgy, Hideg-völgy.
- Allium atroviolaceum Boiss.: A Berhida-Ősi út mellett, a dögkút környékén lévő gyeper.
- Allium moschatum L.: Péti-hegy, Barbély-völgy.
- Allium atropurpureum W. et K.: A Berhida-Ősi út mellett, a dögkút környékén lévő gyeper.
- Lilium martagon L.: Péti-hegy: Doktor-szikla környéki erdők, Macska-hegy északkeleti oldal, Bér-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy. (Tés: PILLITZ 1910.; Várvölgy: RÉDL , Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Scilla autumnalis L.: Péti-hegy, Berhidai-rét (milliók állomány!), Peremartoni-erdő, Fajdas-hegy, Várvölgy. (Öskü: KITAIBEL ap. RÉDL 1942.; Várpalota: KITAIBEL ap. RÉDL 1942.)
- Ornithogalum sphaerocarpum Kern.: Bánta: a horgásztanyától ÉK-re lévő dombsoron (15-20 tő).
- Sternbergia colchiciflora W. et K.: Macska-hegy déli oldal, Péti-hegy északnyugati részében, a 8-as úttól néhány száz méternyire, évszázatonként változó egyedszámban virít, egyes években ezres nyíló állományok.
- Tamus communis L.: Bér-hegy nyugati oldal. (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Iris graminea L.: Péti-hegy: az ösküi murvabányától délkeletre lévő erdőfolt, Peremartoni-erdő. (Peremarton: Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Iris spuria L.: A Nagy-Birkás tótól nyugatra, egy degradált réten 30-40 tő. (Várpalota: HORHI 1859.)
- Iris sibirica L.: Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét, Nagy-Birkás tótól nyugatra, Iris spuriával együtt.
- Iris pseudacorus L.: Kikeri-tó, Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét.
- Iris pumila L.: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Várvölgy, Hideg-völgy. (Hideg-völgy: KITAIBEL 1799.)
- Iris variegata L.: Péti-hegy, Peremartoni-erdő, Bér-hegy (több ezer tő).
- Cephalanthera damasonium (Mill) Druce: Várvölgy.
- Epipactis helleborine (L.) Cr.: Várvölgy. (Pusztapalota: PILLITZ 1910.)
- Epipactis leptochila (Godfery) Godfery: Várvölgy (70-80 tő). **A Bakony hegységre új!**
- Limodorum abortivum (L.) Sw.: Péti-hegy.
- Neottia nidus-avis (L.) Rich.: Barbély-völgy, Várvölgy, Pléhornya-völgy.
- Platanthera bifolia (L.) Rich.: Bér-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy. (Várvölgy: RÉDL , BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Ophrys sphecodes Mill.: Péti-hegy északkeleti részében, erdei tisztásokon, nyugati kitettségű domboldalakon dolomit lejtősztyeppréttársulásban (35-40 tő).
- Orchis morio L.: Péti-hegy, Peremartoni-erdő, Berhidai-rét (több ezer töves állomány).
- Orchis tridentata Scop.: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Várvölgy, Nyugati-nagymező. Mindenütt nagy állományok. (Bér-hegy: JÁVORKA, ZÓLYOMI, Vitéz BARTHA ap. RÉDL 1942.)
- Orchis militaris L.: Bánta: a horgásztanyától K-re fekvő láprét, a Cseri-domb lábainál lévő homokbánya, Várvölgy, Csörget-völgy, Nyugati-nagymező: a Tési úttal párhuzamosan futó, attól néhány száz méterrel K-re fekvő völgy.
- Orchis purpurea Huds.: Péti-hegy, Macska-hegy, Fajdas-hegy, Bér-hegy, Várvölgy, Barbély-völgy, a Berhida-Ősi út mellett a dögkút környékén lévő gyeper, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig.

- Orchis laxiflora Lam.: Bánta. a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét, a Cseri-domb lábánál lévő homokbánya. (Pétfürdő: GRUBER, BOROS, ap. RÉDL 1942.)
- Dactylorhiza incarnata (L.) Soó: Bánta: a horgásztanyától K-re fekvő láprét, a Cseri-dombi homokbánya.
- Anacamptis pyramidalis (L.) Rich.: Macska-hegy, Péti-hegy, Bér-hegy.
- Eriophorum latifolium Hoppe: bántai láprét (30-40 tő). (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Carex nigra (L.) Reichh.: Bánta: a horgásztanyától K-re fekvő láprét. (Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Carex alba Scop.: Várvölgy, Barbély-völgy felső részében.
- Festuca pallens Host: Péti-hegy, Fajdas-hegy, Várvölgy, Hideg-völgy. (Várv: BOROS ap. RÉDL 1942.; Pétfürdő: ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.; Hideg-völgy: JÁVORKA, ZÓLYOMI ap. RÉDL 1942.)
- Festuca valesiaca Schleich.: Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig.
- Sesleria uliginosa Opiz: Bánta: a Barátság Horgászegyesület horgásztanyájától keletre fekvő láprét (nagy állomány), Kikeri-tó (néhány ezer tő), Péti-hegy: Pétfürdőtől kb. egy km-re, az ösküi földút mellett karsztbokorerdőben (néhány tő), Fajdas-hegy: hegytető közelében, sziklagyepben (néhány tő), Barbély-völgy alsó részében, sziklagyepben (100-120 tő). (Pétfürdő és Várpalota: HORHI 1859.; Pétfürdő: BOROS ap. RÉDL 1942.)
- Agropyron pectinatum (M.B.) R. et Sch.: Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig.
- Stipa joannis Celak.: Péti-hegy, Séd fölötti magaspart Berhidától a Gelye völgyéig, Berhidai-rét, Fajdas-hegy, Várvölgy.
- Stipa eriocalis Borb.: Péti-hegy, Várvölgy.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton szeretnék köszönetet mondani Dr. Galambos Istvánnak, Molnár Attilának és Vidéki Róbertnek tanácsaikért, és néhány faj meghatározásában nyújtott segítségükért. Köszönet illeti Juhos Tamást és Nikolausz Marcellt, akik részt vettek egyes fajok felkutatásában.

IRODALOM

- FEKETE G. (1963): Die Schluchtwälder des Bakony-Gebirges. Die Phytozönosen des Bakony-Gebirges II. - Ann. Hist.-Nat. Mus. Nat. Hung. (55): 215-231.
- GOMBOCZ E. (1945); Diaria Itenerum Pauli Kitaibelii I-II. Auf Grund Originaler Tagebücher zusammengestellt. - Verlag des Ungarischen Naturwissenschaftlichen Museums, Bp., pp.: 1083.
- HORHI M.(1859); Flora Bakonyensis. - Verhandlungen des Vereins für Naturkunde zu Pressburg. IV., pp.: 84.
- PILLITZ B. (1908-1910): Veszprém vármegye növényzete. - Veszprém, pp.: 167.
- RÉDL R. (1942): A Bakony-hegység és környékének flórája. Editio ordinis scholarum piarum, Veszprém, pp.: 157.
- SIMON T. (1992): A magyarországi edényes flóra határozója - Tankönyvkiadó, Bp., pp. 892.
- Soó R. (1964-1980): A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve I-VI. - Akadémiai Kiadó, Bp.

ÖSSZEFOGLALÁS

MÉSZÁROS A.: Adatok Várpalota környékének flórájához

A közlemény a szerző 1989 óta Várpalota környékén végzett florisztikai kutatásainak eredményeiről számol be. A vizsgált terület növényföldrajzilag a Dunántúli-középhegység (Bakonyicum) két flórajárásának (Balatonicum, Vesprimense), valamint a Magyar Alföldhöz (Eupannonicum) tartozó Mezőföld (Colocense) érintkezési zónájában van. A térségben megtalálható a lösznövényzet néhány ritka faja (Ajuga laxmanni, Phlomis tuberosa, Serratula radiata, Agropyron pectinatum). E növények a löszréteg lepusztulása után a sekély talajú dolomit lejtősztyepp-réteken is fennmaradtak. A dolomitvegetációból kiemelendők a zárt dolomitsziklagyeppek és az elegyes karszterdők ritka reliktumai: Carduus glaucus, Daphne cneorum, Viola collina. Sikerült KITAIBEL adatát megerősíteni: az igen veszélyeztetett Serratula lycopifolia-nak két állománya él Várpalota környékén. Sajnos a terület láprétjeinek többsége mára kiszáradt, tönkrement, de néhány fajuk (Parnassia palustris, Pedicularis palustris, Gentiana pneumonanthe) az elmúlt években még fellelhető volt.